

STROKOVNI POSVET, 18. 6. 2021

POSVET METODOLOŠKI VIDIKI MODELA SPREMLJANJA SVETOVALNE DEJAVNOSTI V IO, KI SE IZVAJA KOT JAVNA SLUŽBA

ZAPISI KLJUČNIH PREDLOGOV POSAMEZNIH DELOVNIH SKUPIN

1. skupina: Svetovalna dejavnosti pri vključevanju in nadaljevanju izobraževanja

moderatoriki: Mag. Andreja Dobrovoljc in Alja Gladek, ACS

Predlogi in pobude za splošni - skupni del spremljanja svetovalne dejavnosti

Pregled dela:

- Bolj pregledno organiziran (npr. po odraslih, ker se po navadi v pregledu iščejo odrasli, ki so v središču že bili).
- Dodati - poenostaviti priklic zadnjih vpisanih obravnav.

Status zaposlitve:

- Kategorija zaposlen v postopku izgubljanja zaposlitve ni ustrezno definirana, predlog je, da se spremeni v zaposlen v odpovednem roku ali zaposlen, katerega zaposlitev je ogrožena.
- Dodati kategorijo upokoјencev, ki še delajo.
- Izpustiti izraz "delovni invalid".
- Definirati je potrebno kategorijo »ljudje na rehabilitaciji, ki niso invalidi« - so težje zaposljivi, z zaposlitvijo se jim poslabša obseg pravic.

Način svetovanja:

- Mnenja glede ločenih kategorij po telefonu in klical stranko so različna.

Ranljive skupine:

- Večina udeležencev je mnenja, da bi bilo smiselno določiti le glavne kategorije ranljivih odraslih, npr.:
  - o odrasli brez pridobljene osnovnošolske izobrazbe;
  - o brezposelni, še posebej starejši in dolgotrajno brezposelni, ki nimajo poklicne ali strokovne izobrazbe, in tisti, ki imajo nizko razvite temeljne ali poklicne zmožnosti;
  - o zaposleni, ki nimajo poklicne ali strokovne izobrazbe, in zaposleni, ki imajo nizko razvite temeljne ali poklicne zmožnosti, pa tudi zaposleni, ki zaradi specifičnih psihofizičnih zahtev nekega poklica, starosti ali prestrukturiranja delovnega procesa, poklica ne morejo več opravljati;
  - o odrasli z nizko razvitimi temeljnimi in poklicnimi zmožnostmi ne glede na zaposlitveni položaj ali druge značilnosti;

- mlajši odrasli, ki zgodaj opustijo šolanje, in osipniki;
- drugi ranljivi odrasli, ki imajo omejene možnosti dostopa do socialnih, kulturnih, finančnih in izobraževalnih dobrin, kot so odrasli iz manj razvitih regij in podeželsko prebivalstvo, starejši odrasli, Romi, pripadniki manjšin, priseljenci, migranti, brezdomci, invalidi, odrasli s posebnimi potrebami in obsojenci.
- Druga možnost bi bila, da je manj kategorij in vse specifične ranljivosti svetovalec opiše pri opisu obravnave.

Spremljanje dela:

- Izboljšati pretvarjanje časovnih vpisov v ure dela svetovalca - minute v večje sklope (pol ure, ena ura ...).
- Pri izpisu spremljanja za obdobje je smiselno dodati poimenski seznam odraslih, ki so bili obravnavani v izbranem časovnem okviru.
- Pri nadaljevanju obravnave odraslih, ki so vstopili v svetovanje pri drugem svetovalcu, omogočiti pregled teh svetovanj - za pregled nad lastnim delom.
- Informiranje, ki je sedaj ločeno od neposrednega svetovalnega dela, naj se šteje v 50 % obveznost neposrednega svetovanja.
- Kriterij 50 % neposrednega svetovalnega dela je težko dosegljiv, saj so svetovalci vpeti tudi v druge naloge v organizaciji, sodelujejo pri prijavih in izvedbah projekta.
- Med posebne naloge svetovalca, ki spada v neposredno svetovalno delo, bi bilo smiselno dodati promocijo VŽU - ta zahteva veliko časa in energije svetovalcev - svetovalci v šolah imajo svoje svetovance v ustanovi, v IO pa jih je treba pridobiti z aktivnim, ciljnim angažiranjem.

Predlogi in pobude za specifični del spremljanja za posamezno področje svetovalne dejavnosti

Vsebina svetovanja pri vključevanju v izobraževanje in nadaljevanju izobraževanja

Dodati kategorije:

- usposabljanje za NPK,
- slovenščina za tujce - priprava na izpit,
- priznavanje izobraževanja.

Svetovalni pripomočki in orodja

Smiselno jih je razvrstiti v sklope, eden od možnih je:

- svetovalni pripomočki za učenje učenja,
- svetovalni pripomočki za načrtovanje in razvoj kariere,
- svetovalni pripomočki in orodja za vrednotenje znanja in spretnosti,
- svetovalni pripomočki za izpeljavo svetovalnega procesa,
- drugi svetovalni pripomočki in orodja.

2. skupina: Svetovalna dejavnost pri ugotavljanju in dokumentiranju znanja in spretnosti

Moderatoriki: Vera Mlinar in Urška Pavlič, ACS

Predlogi in pobude za splošni - skupni del spremljanja svetovalne dejavnosti

Mnenje svetovalcev je, da bi se bilo treba pri vsakem opredeljenem podatku vprašati, čemu ta podatek služi – to je lahko tudi glavni kriterij za opredelitev podatkov, ki jih zbiramo.

Vir pridobitve informacij o svetovanju:

V eno kategorijo (npr. mediji) združiti: TV, radio, internet, spletna, družbena omrežja – spustni meni, ki omogoča izbor specifičnega medija.

Status zaposlitve:

- Ali je nujno ločevati: zaposlen/samozaposlen, brezposeln/dolgotrajno brezposeln? Redko izberejo dolgotrajno brezposeln, postavlja pa se tudi vprašanje, kaj nam ta podatek dejansko pove. Nekateri svetovalci so po drugi strani mnenja, da je ta podatek zanje pomemben.
- Nekateri svetovalci ne vedo, kdaj odrasle uvrstiti v to kategorijo oziroma tudi odrasli sami tega ne vedo. Ker so kriteriji jasni, bi bilo dobro ta pojasnila vključiti v navodila – za osvežitev tistim, ki delajo že dlje in v pomoč tistim, ki šele začenjajo. Podobna navodila bi potrebovali tudi pri opredeljevanju drugih kategorij (ali je nekdo, ki dela na avtorsko zaposlen? Ali je nekdo, ki prek s.p. dela pri nekom samozaposlen ali zaposlen ipd.)
- Dodati še *študent/dijak* (pridejo na karierno svetovanje - SVOS).

Način svetovanja:

- Kategoriji »telefon« in »klicna stranka« lahko združimo.

Ranljive skupine:

- Večina udeležencev je mnenja, da bi bilo smiselno določiti le glavne kategorije ranljivih odraslih, podali pa so še naslednje konkretne predloge:
  - o omogočiti izbor več opredelitev ranljivih odraslih;
  - o spremljanje večkratne ranljivosti – zanimiv podatek, koliko odraslih, ki so večkrat ranljivi hodijo v svetovalni proces;
  - o izraz *migranti* nadomestiti z izrazom *odrasli tujega rodu*;
  - o pri skupini *odrasli s podeželja* problem predvsem v primeru, ko je večina svetovancev s podeželskega območja (ali so vsi avtomatično ranljivi?);
  - o svetovalci naj imajo možnost sami označiti, v katero ranljivo skupino sodijo odrasli (predvsem koristno takrat, ko se odrasli ne želijo opredeliti, je pa iz podatkov jasno, da je pripadnik ranljive skupine);
  - o izraz *ranljiva ciljna skupina* – razmisliti o drugačnem poimenovanju (zaradi svetovancev); Predlog: ali spadate v katero od naštetih skupin?

- Tudi tu bi potrebovali enotna navodila ali naj ranljivo skupino izberejo le na podlagi samoopredelitve odraslega ali jo označijo po lastni presoji.

Predlogi in pobude za specifični del spremljanja za posamezno področje svetovalne dejavnosti

Vsebina svetovanja:

- Okence za vpis vsebine je majhno, zato predlog, da se ga poveča.

Rezultat svetovanja:

- Kot rezultat dodati *posredovanje povratne informacije*.

Učinki svetovanja:

- Pojavljajo se težave, kaj izbrati kot učinek. Dodati bi bilo potrebno še spodbujanje/motiviranje.

Namen ugotavljanja in dokumentiranja:

- Dodati *vkjučitev v neformalno izobraževanje*

Uporaba svetovalnih pripomočkov in orodij:

- Pripomočke združiti v dve osnovni skupini, po kriteriju evalvacijski in samoevalvacijski, v nadaljevanju pa se razvrstijo po vsebinskih področjih.
- Pri vsaki skupini orodij naj bo tudi opcija več, v katero lahko dodajo orodja, ki jih uporabljajo v izvajalskih organizacijah (lastna orodja).
- Če bo spustni meni res omogočal, da si svetovalec pripomočke, ki jih pogosteje uporablja, nastavi na vrh, bo tudi večje število pripomočkov lažje obvladljivo.

Splošna ugotovitev v skupini: potrebno bi bilo skleniti dogovor, kdaj govorimo o dejavnosti svetovanja in kdaj o vrednotenju.

3. skupina: Svetovalna dejavnost pri samostojnem učenju

Moderatorki: Dr. Anita Jug Došler in mag. Margerita Zagmajster, ACS

Predlogi in pobude za splošni - skupni del spremljanja svetovalne dejavnosti

Vir pridobitve informacije o svetovanju:

- Predlog, da se pri predlaganem šifrantu spremeni vrstni red v smislu, da so na prvih mestih bolj »množično pričakovani« odgovori (npr. 1. matična organizacija, 2. splet, 3. neformalna socialna mreža itd.).

Zaposlitveni status:

- Šifrant je sprejemljiv, ni dodatnih predlogov.

Način svetovanja:

- Predlog, da se *klical/a stranko* šteje kot način svetovanja po telefonu in da se način svetovanja *klical/a stranko* izloči.

Ali je odrasli pripadnik ranljive skupine in katere?

- Predlog Francija, da si lahko prevladujoče ranljive skupine svetovalec sam umesti na vrh spustnega seznama in celo obarva, je odličen, ga nujno potrebujemo in bi veliko rešil, saj potem ni več potrebe po krčenju šifranta.
- Šifrant je sprejemljiv, ne bi ga ožili (podkategorij, ki jih šifrant zajema, ne bi združevali, če bo Francijev predlog realiziran) – svetovalci povedo tudi, da se včasih težko odločijo, katera ranljiva skupina je prevladujoča.

Struktura nalog svetovalca v IO:

- Šifrant potrdimo, ni dodatnih predlogov.
- V razmislek podajamo predlog, da bi se na dolgi rok razmislilo o tem, da bi se tudi informiranje prestavilo in štelu k neposrednemu svetovalnemu delu.

Predlogi in pobude za specifični del spremljanja za posamezno področje svetovalne dejavnosti

Vsebina obravnave pri svetovanju pri samostojnem učenju:

- Šifrant potrdimo, ni dodatnih predlogov.

Specifični podatki pri svetovanju pri samostojnem učenju o vrsti učnega gradiva in svetovalnih pripomočkih, o vrsti izbranih učnih vsebin, o številu učnih ur, o razlogih za vključitev v samostojno učenje, o interesu odraslih za učne vsebine in o zadovoljstvu odraslih (z delom zaposlenih in zunanjih strokovnjakov, učnim gradivom, organiziranjem dejavnosti, učnim okoljem):

- Šifrante potrdimo,
- Pri vrsti učnega gradiva dodamo spletni vir in spletna gradiva (izpadla so po pomoti),

- Pri beleženju učnih ur je bil podan predlog, da bi na dolgi rok razmislili o tem, da bi udeležencem omogočili, da sami vnašajo število ur v aplikacijo na daljavo preko npr. neke aplikacije, ki je npr. na njihovem mobilniku, tablici,
- Malo udeležencev vpisuje samoiniciativno v obstoječ obrazec svoj interes za posamezno učno vsebino (tukaj predlagamo, da si oblikujejo nek podporni obrazec z naborom različnih učnih vsebin, s katerimi si lahko odrasli pomagajo, ta nabor jim lahko po potrebi pripravimo tudi mi, pa tudi, da jih k vpisu spodbudi svetovalec, kolikor zmore).

Svetovanje skupinam pri svetovanju pri samostojnem učenju

- Šifrant potrdimo, ni dodatnih predlogov.